

ОДЛУКА О УВРШТЕЊУ У КОЊИЧКУ ЧЕТУ ДИМИТРИЈА, БРАТА БАЈА ПИВЉАНИНА

Познати хајдучки харамбаша Бајо Пивљанин, који је између осталог имао великих заслуга за одбрану млетачке територије у Боки од Турака, био је за награду, са своја два старија сина, Вуком и Симом, уврштен дукалом од 1 децембра 1677 у млетачку коњичку чету. Послије његове јуначке смрти на Вртијељци у јулу 1685, генерални провидур за Далмацију и Арбанију (Боку Которску — П. Д. Ш.) А. Молин донио је 1689 г. одлуку да се намјесто погинулог Баја, уз његове синове Вука и Сима, уврсти у коњичку чету и његов брат Димитрије (Митар), који се такође истакао својом храброшћу у разним окршајима с Турцима.

Одлука, која се у препису налази у Државном архиву у Херцеговном, у преводу гласи:

„Ми Алесандро Молин, за преведру Млетачку Републику генерални провидур у Далмацији и Арбанији.

Пошто се харамбаша Бајо Николић показао достојним јавне благодатности (милости — П. Д. Ш.) због услуга које је указао у прошлом рату задавши штете (губитке — П. Д. Ш.) Турцима, као и за многе задобијене ране, било је наложено преузвишеном господину Јерониму Гримани, нашем претшаснику, дукалом од 1 децембра 1677, да има утјешити (задовољити — П. Д. Ш.) споменутог харамбашу Баја тиме да уврсти њега и 2 његова старија сина у коњичку чету. Држећи се наведене дукале и друге касније одлуке преузвишеног господина Лоренца Дона, такође нашег претшасника, даном нам влашћу одлучујемо да по смрти реченог Баја, која је услједила у јавној служби, његов брат Димитрије, који је у више прилика дао доказа о својој тачности и вјерности, скупа с Вуком и Симом, синовима поменутог Баја, буде постављен у чету капетана Солимана у Херцеговном, тако да сваки од њих ужива плату која припада војнику у коњици, да би се тако задовољени могли што већим полетом одушевити у јавној служби. У вјеру чега итд.

Котор, 26 септембар 1689 (М. П.)

Алесандро Молин, генерални провидур.
Гаспаро Марино, секретар“

Петар Д. Шеровић

ОДЛУКА ГЕНЕРАЛНОГ ПРОВИДУРА ДОЛФИНА О ИЗДАВАЊУ ДВОПЕКА КАЛУЂЕРИМА МАНАСТИРА ТРЕБИЊА (ТВРДОША) ПРЕБЈЕГЛИМ НА МЛЕТАЧКУ ТЕРИТОРИЈУ

У борбама с Турцима у Херцеговини у другој половини XVII вијека калуђери манастира Требиња или Тврдоша чешиће

су долазили у Боку на млетачко земљиште и задржавали се нарочито код хајдука у Перасту и Столиву, па им и разна богослужења обављали. Посљедње пак деценије XVII в. прије разарања поменутог манастира од стране Млечића да не би пао у руке Турака, требињски (тврдошки) калуђери су са својим игуманом Теофилом Радуловићем пребјегли у Херцеговни на млетачко земљиште. Млечићи су их лијепо примили у нади да ће их слиједити и други Херцеговци и побринули се да им се додијели помоћ у двопеку да би се могли прехранити. О томе постоји у Државном архиву у Херцеговном у препису наредба генералног провидура Данијела Долфина, која преведена с италијанског на наш језик гласи:

„Ми Даниел Долфин, за преведру Млетачку Републику генерални провидур у Далмацији и Арбанији

Пошто је стигао из манастира с оне стране ријеке Требиња часни игуман Теофило Радуловић са свим бројем монаха — калуђера, који су у истоме обитавали, и са њиховом послугом, укупно тридесет и пет, те су сви дошли на наше подручје под власт ове преведре управе, одакле би могле проистећи значајне посљедице ако би се склонили да пођу њиховим путем сви њихови сродници и много другог народа грчког обрета (тј. источно-православне вјере — П. Д. Ш.), који су сљедбеници поменутих калуђера, те би остала ненасељена она крајина тако да би могла и она, будући слабо чувана од малог броја Турака, због многобројних узнемиравања и претрпљених пустошења, паднути нам у руке као плијен. Међутим, да би поменути калуђери могли наћи начина да се прехране, пошто су оставили сва своја многобројна добра, која су уживали на оном подручју под Турчином и док Бог да срећу да се заузме цијели онај предио, дозначујемо реченом часном игуману Теофилу и цијелој поменутој дружини шест стотина либара двопека на мјесец, да би се могли без потешкоћа издржавати и с нашом генералском влашћу налажемо и наређујемо да се из овдашњег складишта провијанта истима издаје гореозначена количина, сигурни да ћемо из његова (тј. игуманова — П. Д. Ш.) поступања црпили оне плодове (тј. корист — П. Д. Ш.) и остварити оне наде које смо његовим доласком под нашу власт и очекивали, издајући му ову одлуку која се само односи на опскрбу храном и наређујући да се ово региструје гдје треба.

Херцеговни, 1 септембра 1693.

Ј. Данијел Долфин, генерални провидур
Алвизе Маркесини, секретар“.

П. Д. Шеровић